

Magistraliter receptury užívané v gastroenterologii

Vážení kolegové z oborů gastroenterologie, hepatologie i dalších,

v naší každodenní praxi řada (troufám si tvrdit, že většina) z nás předepisuje nejen hromadně vyráběné léčivé přípravky, ale i léčiva připravovaná magistraliter. Z průzkumu provedeného mezi kolegy vyplynulo, že se v naší zemi řadu let užívá značný počet různých magistraliter receptur, často i v několika různých variantách. Naším cílem bylo shromáždit co nejrozsáhlejší soubor těchto receptur, nechat je posoudit odborníky z oboru klinické farmakologie stran formální a věcné správnosti a zpřístupnit je k použití co nejširšímu okruhu kolegů. Výsledek této snahy Vám předkládáme v tomto dokumentu a doufáme, že dobře poslouží Vám a především Vaším pacientům.

Pokud znáte a ve své praxi používáte nějaký recept, který není v tomto seznamu uveden, budeme rádi, když jej dáte k dispozici ostatním. Stačí recept zaslat na adresu info-ambulantni@cgs-cls.cz, včetně informace o indikacích, případných kontraindikacích a dávkování a my jej předložíme k posouzení klinickým farmakologům a posléze zveřejníme v tomto seznamu.

Receptury v tomto seznamu jsou rozříděny do několika skupin dle převažující indikace:

K léčbě funkčních gastrointestinálních poruch

Kalciové prášky

Rp.

Calcii carb. praecip. 0,15

Calcii hydrogenphosphatis 0,15

D.t.d. No. ...

M.f. pulv.

D. ad capsulas.

S. 1-3x denně 1-2 kapsle dle potřeby.

Sdílel: M. Pročke

Informace: K symptomatické léčbě vodnatého neinfekčního průjmu: funkční průjem, lehké formy mikroskopické kolitidy, symptomaticky jako doplněk k bezlepkové dietě při celiakii apod. Délka užívání není omezena.

Kalcium-kodeinové prášky

Rp.

Calcii carbonatis 0,4

Calcii hydrogenphosphatis 0,4

Codeini phosphorici 0,015

M.f.plv.

D.t.d. No. ... ad nebul

Sdílel: L. Hrdlička, D. Poulíček

Informace: symptomatická protiprůjmová léčba, dávkování 2-3 cps. denně, možné dlouhodobé podávání.

Prášky s kalciumem, kodeinem a fenobarbitalem

Rp.

Codeini dihydrogenphosphatis 0,015

Phenobarbitali 0,015

Calcii carbonatis 0,4

M.f. pulvis

D.t. dos No. ...

Sdílel: P. Gudev

Informace: K symptomatické léčbě syndromu dráždivého tračníku s průjmem. V poslední době již některé lékárny nechtějí přidávat fenobarbital - pokud trváme na tom, tak ho přidají

(pacienti užívající prášky by neměli vykonávat činnosti vyžadující pozornost, fenobarbital má četné lékové interakce na cytochromech - inhibitor, induktor etc.).

Pižlovy prášky – IBS-D

Rp:

Calcii carbonatis 0,5
Bismuthi subnitr. 0,5
Papaverini 0,03
Phenobarbitali 0,02

M.f.plv.

D.t.d. No. ...

S. 1-3 kapsle denně

Sdílel: L. Hrdlička

Informace: K symptomatické léčbě syndromu dráždivého tračníku s převahou průjmu, 1-3 cps. denně podle efektu, možno podávat dlouhodobě.

Spasmolytické prášky

Rp:

Papaverini 0,04
Coffeini 0,025
Paracetamoli 0,500

M.f.plv.

D.t.dos No ...

S.: spasmolytické tobolky - dle bolestí a rady

Sdílel: T. Vaňásek.

Informace: Symptomatická léčba u funkčních potíží kde magistraliter příprava dodává placebo efekt.

Projímavé čípky s bisacodylem

Rp:

Bisacodyli 0,01

Massae supp. q.s. ut fiat supp.

D.t.d. No L (quinguaginta)

S. 1-2 čípky zavést ob den

Sdílel: L. Hrdlička

Informace: symptomatická léčba zácpy, dávkování 1-2 čípky ob den, spíše ke krátkodobému řešení (do 1 měsíce) akutní zácpy. Lze předeptat jako náhradu v případě nedostupnosti HVLP čípků Dulcolax.

Mališův čaj - meteorismus

Rp:

Flores chamomillae

Folia menthae pip.

Foliamelissae

Fructus foeniculi

Fructus carvi aa 50.0

M.F. species

D.S. špetku na 1/2 litru nálevu

Sdílel: L. Hrdlička.

Informace: proti nadýmání, 2-3 šálky denně, dlouhodobé podávání.

K léčbě zánětlivých onemocnění GIT

Čípky metronidazol + prednison

Rp:
Metronidazoli 0,250
Prednisoni 0,01
Massae supp. q.s.ut fiant supp.
D.t..dos No ...
D.S.

Sdílel: L. Hrdlička:

Informace: léčba UC proktitidy, podpůrná léčba perianální choroby u CN, dávkování 1 na noc nebo 1 ráno a 1 na noc, délka podávání do 1 měsíce.

Čípky tacrolimus na UC

Rp.:
tacrolimus (Prograf) 2mg
massae suppositoriae q.s.
M.f. supp.
D.t.dos No.....
D. S. aplikovat 1 čípek ráno po vyprázdnění a druhý čípek večer před spaním - na 10 dnů, pak nechat 1 čípek na noc

Sdílel: T. Vaňásek

Informace: K topické léčbě rezistentní proktitidy při ulcerózní kolitidě.

Perorální suspenze s budesonidem

Rp:

Budesonidi	0,04 g
Glyceroli 85%	55,0 g
Methylcelulosi (z.v. 2%/m/m 1190)	5,3 g
Acidi citrici monohydr.	0,5 g
Aurantii dulc. pericarp. etherol.	0,2 g
Polysorbati 80	0,4 g
Aquae purif.	ad 210,0 g

M.f. susp.
D. ad vitr.
D.S. 10 ml denně.

Sdílel: J. Martínek

Informace: Perorální suspenze budesonidu k topické léčbě eozinofilní ezofagitidy.

Vankomycin kapsle

Rp:
Vancomycini 125mg
M.f. cps.
D.t.d. No. XL (quadraginta)
D.S. 1 kapsle co 6h na 10 dní

Sdílel: P. Klvaňa

Informace: K léčbě klostridiové enterokolitidy.

K léčbě onemocnění anorektální oblasti

Mast s perubalzámem:

Rp:
Balsami peru
Zinci oxidi
Benzocaini aa 2,0
Syndermani /seu vasel. albae/ ad 20,0
M.f. ung.
S - vtírat dle rady

Sdílel: T. Vaňásek

Informace: k léčbě zánětlivých změn anodermálního přechodu a zevních hemoroidů

Čípky s beladonou

Rp:
Belladonnae fol. extr. sicc. norm. 0,015
Papaverini hydrochlor. 0,04
Massae supp. q. s. ut fiat supp.
D.t.d. No ...
S. 2x denně zavádět do konečníku (ráno, večer).

Sdílel: M. Pročke

Informace: Čípky k uvolnění spasmu análních svěračů při bolestivé anální fisuře. Spolu se změkčením stolice (lactulosa) a režimovými a dietními opatřeními slouží ke konzervativní léčbě anální fisury. Není vhodné užívat déle než 14 dní ani opakovaně v krátkých intervalech z důvodu rizika poškození svěračů a následné inkontinence.

Mast s nifedipinem

Rp:
Nifedipini 0,2
Excipial crm. ad 100,0
M.f. ung.
D. ad oll.
S: Zevně. Mast. 2x denně na fisuru. Chránit před světlem.

Sdílel: M. Pročke

Informace: Mast na symptomatickou léčbu bolestivé anální fisury. Nifedipin je fotolabilní, proto při výrobě i skladování je třeba chránit ingredience i hotovou mast před světlem.

Klyzma se sukralfátem

Rp:
Sucralfati 2,0
Natrii benzoici 0,06
Aq. purificatae ad 50,0
D.S.: K aplikaci do konečníku pomocí klysterovacího balónku.

Sdílel: D. Poulíček

Informace: K léčbě solitárního vředu rekta (ulcus recti simplex). Před použitím lahvičku zahřát ve vodní lázni zhruba na teplotu 37 °C. Bezprostředně před vpravením suspenze je nutné lahvičkou důkladně zatřást, aby se suspenze řádně promísila.

Dexametazonový krém

Rp:
Dexamethasoni subst. 0,02
Glycerini 5,0
Aq. Dest. 25,0
Syndermani ad 100,0
M.f. ung.
D.S.: Zevně na postižená místa.

Sdílel: D. Poulíček

Informace: Krém k léčbě análního pruritu.

Pozn: Vzhledem k možným nežádoucím účinkům dlouhodobější lokální aplikace kortikosteroidů doporučujeme aplikovat po nejkratší možnou dobu.

Různé

Prášky s metronidazolem

Rp:

Metronidazoli 0,5 (nebo 0,25)

Lactosi quantum satis

M.f. pulv.

D.t.d. No. ...

D. ad caps.

S. Jednu kapsli každých 12 hod. 14 dnů.

Sdílel: M. Pročke

Informace: Prášky s metronidazolem nahrazují Entizol 250 mg tbl. v případě jeho nedostupnosti v lékárnách. Do jedné kapsle lze vložit 250 nebo 500 mg metronidazolu dle zvažovaného dávkování.

HCl dilutum

Rp:

HCl diluti 80,0 (10%)

Exp.orig. No I (unam)

D.S. 10-20 kapek dle tolerance do 200 ml vody 3x denně s jídlem - pít nejlépe brčkem.

Sdílel: P. Gudev

Informace: Anacidita při chronické atrofické gastritidě - lépe tráví - snižuje pocit plnosti a domníváme se, že i snižuje hladinu gastrinu a tím i výskyt karcinoidu.

Roztok argentnitrátu k lokální léčbě granulací

Rp:

Argenti nitratis 5% či 10% 20,0 g

D.S. bodovitě ošetřit granulace kolem PEG

Sdílel: P. Gudev

Informace: Dá se využít tam, kde je granulační tkáň kolem ran k ošetření, snižuje krvácení a bolest.